

Тәрбие үрдісі және әдіснамасы

ҚҰРМАНБЕКОВА АЙЖАН

ПМНО – 15 -1К

Жоспар

- ❖ *Тәрбие үрдісінің негізгі әдістері, олардың жіктелуі*
- ❖ *Тәрбие әдісін жіктеуде негізгі критерийлер*
- ❖ *Жеке тұлғаның санасын қалыптастыру әдістері*
- ❖ *Ынталандыру әдістері*

Тәрбие үрдісінің негізгі әдістері, олардың жәктелуі

- Тәрбие әдісі дегеніміз - оқушылардың тұлғалық қасиеттерін қалыптастыруға бағытталған тәрбиешілер мен тәрбиеленушілердің өзара байланысты педагогикалық жұмыс тәсілдері.
- Тәрбие әдістерін жіктеу дегеніміз – арнайы белгілері арқылы құрастырылған жүйе және әдістерді жіктеу олардың жалпы және өзіне тән, маңызды кездейсоқ теориялық тек тәжірибелік жақтарын анықтауға көмектесіп, оларды дұрыс таңдап, нәтижелі қолдауға әсер етеді.

Тәрбие әдісін жіктеуде негізгі критерийлер

- Адам іс – әрекет нәтижесінде дамып, қалыптасады
- Жасөспірімді тәрбиелеу процесі
- Жеке тұлғаның қалыптасып келе жатқан қасиеттері құрлысы жағынан күрделі

Жеке тұлғаның санасын қалыптастыру әдістері

- Бала тәрбиелеу оның дүниеге келген сәтінен басталады. Бірақ әлеуметтік тәжірибені саналы түрде меңгеру кешірек қалыптасады. Дұрыс ұйымдастырылған тәрбие тәрбиеленушінің тәрбие барысында қалыптасуға тиіс мінез-құлық ережелерін игеруіне ықпал етеді. Бала белгілі бір қасиеттің мәнін түсінбейінше, оны баланың бойында тәрбиелеу мүмкін емес. Жеке тұлғаның қасиеттерінің мәнін түсіне келе баланың жас ерекшеліктеріне қарай өзіндік көзқарастары, түсініктері, сенімдері, мұрат-мақсаттары қалыптасады. Бұл міндеттерді шешу үшін «Жеке тұлғаның санасын қалыптастыру әдістері» деген әдістер қолданылады.
- әңгімелер, түсіндірмелер, түсініктемелер, лекциялар, этикалық әңгіме-сұхбаттар, ақыл-кеңестер, иландыру, сендіру мысалдар арқылы

Тәрбие әдісі 3 топқа бөлінеді:

1. Жеке бастың санасын қалыптастыру әдісі
2. Іс – әрекетті ұйымдастыру мен қоғамдық мінез – құлық тәжірибесін қалыптастыру
3. Іс – әрекет пен мінез – құлықты ынталандыру әдістері

- ◆ *Жеке бастың санасын қалыптастыру әдісі*
- Оқушылардың алған білімдерін күнделікті тәжірибеде белсенді қолдануға, яғни мінез әдістерін қалыптастыруға дайындайды
- ◆ *Іс – әрекетті ұйымдастыру мен қоғамдық мінез – құлық тәжірибесін қалыптастыру*
- Ұйымдастырушылық іс – әрекет әдістердің осы тобы арқылы оқушылар өмірін мінез – құлық, қатынастар, қарым – қатынастар тәжірибесін біртіндеп жинала бастайтындай етіп ұйымдастыру әдісі. Бұл іс – әрекет арқылы дағды, әдеттер, мотивтер қалыптастыру.

Ынталандыру әдістері

- Мектеп оқушыларының қылықтары мен іс-әрекеттерін қуаттау немесе айыптау, олардың жағымды қылықтарын мақтау, ал теріс қылықтарын тежеу мақсатында қолданылады.
- Мадақтау - оқушылардың тәртібін, мінез-құлқын бағалап және көтермелеп отырудың, педагогикалық ықпал етудің тиімді жолы
- Жазалау - жағымсыз мінез-құлқы мен іс-әрекетінің теріс екендігін балаға ұғындыру және істеген теріс ісіне қынжылту